

GÖRKƏMLİ ŞƏXSİYYƏTLƏR ELÇİN HAQQINDA

Elçin bizim böyük yazıçılarımızdan biridir.

* * *

Elçin çox istedadlı yazıçımızdır, gənc vaxtlarından çox dəyərli əsərlər yazıbdir. Amma son illər o, eyni zamanda teatr üçün də əsərlər yazıbdir. Deyəsən keçmişdə bu, olmamışdı. Çünki bu məsələ ilə əsasən onun atası məşğul olurdu və çox da gözəl əsərlər yaratmışdı. Elçin isə daha çox nəsr əsərləri yazırdı və dəyərli əsərlər yaratmışdır. Ona görə də gənc vaxtlarında 60-70-ci illərdə gənc yazıçılar, gənc şairlər sırasında idi. Hətta xatirimdədir ki, ilk dəfə Yazıçılar İttifaqının ən gənc katibi Elçin oldu, o seçildi. Amma son zamanlar görürəm ki, o, eyni zamanda pyeslər də yazır və onlar bizim Milli Dram Teatrının səhnəsində tamaşaya qoyulur, uğurla göstərilir. Beləliklə də bizim teatr həyatı yaşayır.

* * *

Elçinin xalqımızın tarixi, taleyi və bədii irsi ilə bağlı olan, uzaq və yaxın keçmişimizin mənzərəsini canlandıran əsərləri XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatında özünəməxsus yer tutur.

Heydər Əliyev

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri

Siz uzun illər Heydər Əliyevlə birlikdə yüksək vəzifədə işləmişiniz. Onun sizə münasibəti çox müsbət olubdur, sizə böyük hörmətlə yanaşırdı. Artıq bir ildən çoxdur ki, biz birlikdə işləyirik. Mən də birgə fəaliyyətimizdən çox razıyam. Həm hökumətdə, həm də ictimai həyatda sizin böyük rolunuz vardır.

İlham Əliyev

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Elçində bədii dərk duyğusu güclü və cəlbedicidir. Müxtəlif əhvali-ruhiyyəli, müxtəlif fərdi həyat yolları keçən adamların mənəvi aləminə eyni səviyyədə dərinlən nüfuz etmək onun yazıçılıq istedadının ən qüvvətli cəhətidir. Onun müxtəlif sənət sahibləri olan surətləri... nəinki mənəvi-əxlaqi keyfiyyətləri – arzuları, əməlləri, həm də peşə və yaşlarına görə də qocası qoca, cavanı cavan, uşağı uşaq kimi inandırıcıdır, realdır. Göz önündə aşkar olan reallığın təsviri ilə yanaşı, obyekt üçün pərdəli, ancaq subyektin özü üçün aşkar olan daxili aləmi də, əgər bu aləm gözəl isə gözəlliyini, ziddiyyətli isə ziddiyyətlərini də daxili nitq, surətin öz-özünü mühakiməsi, xəyal, xatirə, yuxu və s. vasitələrlə əyaniləşdirməkdə ustalığı göstərir...

Elçin ömrün uşaqlıq və yeniyetməlik dövrünü fərdi xarakter və temperamentin bünövrəsini təşkil edən bir dövr kimi göstərməyi, xüsusi nəzərə çatdırmağı sevir. Əgər qəhrəman ahıl, qocadırsa yığcam poetik ricətlər, detellarla

onun ötən günlərinə – gəncliyinə, gəncdirsə yeniyetmə dövrünə, yeniyetmədirsə uşaqlıq dövrünə qayıdır, şəxsiyyətin, xarakterin formalaşmasına ömrü boyu xüsusi təsir göstərən mühiti gözdən keçirir. Məhz bu poetik ricətlərin, xəyal və xatirələrin, yığcam detalların

nəticəsidir ki, Elçinin obrazları canlı, ətli-qanlı çıxır və hər tipin, fərdin həyatı bütövlükdə oxucunun nəzərində canlana bilir.

Məmməd Cəfər
Akademik

Elçin istedadlı yazıçılarımızdan biridir. Onun hekayə və povestləri, müasir ədəbiyyatımızın mühüm problemlərinə həsr olunmuş tədqiqat məqalələri sovet ədəbi tənqidinin, geniş oxucu kütlələrinin diqqətini cəlb etmişdir...

Elçin müasir Türkiyə ədəbiyyatından və ədəbi prosesdən bəhs edərkən belə bir fikri əsas götürür ki, ədəbiyyat dövrün mühüm siyasi-ictimai problemlərindən kənar qalmamalı, həmişə öz xalqının ictimai marağı keşiyində dayanmalıdır, bilavasitə həyatdan bəhrələnməlidir. O, qabaqcıl dünya ədəbiyyatından faydalanmaqla birlikdə milli ədəbi ənənələrinə arxalanmalıdır... Elçin “Yaxın uzaq Türkiyə” əsərində özünü işgüzar bir təşviqatçı kimi göstərir. Türkiyədəki kitabxanalardan, arxivlərdən əldə etdiyi məlumatı, dövrü mətbuatı hərtərəfli nəzərdən keçirməsi nəticə etibarilə onun oçerklərinin elmi və faktik sanbalını daha da artırır.

Həmid Araslı
Akademik

Mənim müşahidəmə görə, Elçin müasir ədəbi gənclər içərisində inkişafa meyilli və ədəbiyyat cəbhəsindəki vəzifə və məsuliyyətini dərk edən cavanlardır. Savad və bilikdən başqa, Elçin öz üzərində çox işləyən, ədəbiyyatımızın və yazıçılarımızın qeyrətini çəkən cavanlardır. Təşkilat və yaradıcılıq məsələlərində yalnız özünü düşünmək kimi fərdi meyillər Elçinə yaddır. Onun yaxşı keyfiyyətlərindən biri özünə tələbkarlıqdır. Elçin təmiz, yığcam, savadlı, oxunaqlı hekayələri ilə bədii ədəbiyyatımıza gəlmişdir. Müxtəsərlik, aydınlıq və sadəlik onun ilk yazılarından özünü göstərən keyfiyyətlərdəndir.

* * *

Elçin ədəbiyyata peşə üçün yox, amal üçün gəlib. Ehtiraslı və cəsurdur. 50-60 aspirant yola salmışam. Məni ən az incidənlərdən biri Elçindir.

Elçinin ədəbi hadisələrə obyektiv yanaşması, yeri düşdükcə kəskin polemikalara girməsi, işin ağırlığından qorxmaması, mühüm elmi-bədii problemlərə nəzəri əsaslarla yanaşması əsərinin («Tənqid və nəsr») sanbalını xeyli artırmış, bu əsəri ləyaqətli bir tədqiqata çevirmişdir.

Elçin hələ universitetdə təhsil alarkən, mənim tələbəm olmuş, geniş dünyagörüşü, istedadı, fəallığı ilə diqqətimi cəlb etmişdir. Sonralar aspiranturada

oxuyarkən, onun bu keyfiyyətləri daha da inkişaf etmiş və o, yaxşı bir müasir ədəbiyyatşünas-mütəxəssis kimi yetişmişdir.

Mir Cəlal
Professor

Elçin ədəbiyyatşünaslığımızı bu gün də məşğul edən, ayrı-ayrı hallarda sənətşünaslıq və estetika elmləri ilə sərhədlənən problemləri iki aspektdə – həm bədii nəsrin təcrübəsində, həm də onun tədqiqində diqqət və ehtiramla araşdırır, müqayisələr aparır, bədii əsərləri və tənqidi fikirləri, müxtəlif müəlliflərin rəylərini tutuşdurur, nəticə çıxarır, yüksək səviyyəli elmi xülasələr əldə edir... Elçin saxtanı həqiqətdən, elmi-nəzəri mülahizəni doqmatizmdən, ehkamçı və subyektiv fikirlərdən seçməyi bacarır. Belə hallarda o cəsarətlə tənqid edir, amma ehtiram və təvazökarlıq cızığından çıxmır.

Mehdi Məmmədov
SSRİ xalq artisti, professor

Azərbaycan nəsrində müşahidə olunan maraqlı keyfiyyət dəyişiklikliyi prosesində özünü təsdiq etmiş Elçin xüsusi yer tutur. Elçinin povest və hekayələri bu cəhətdən səciyyəvi olub, nəsrimizdəki məzmun və sənətkarlıq axtarıqlarının bəzi cəhətləri haqqında aydın təsəvvür oyatmağa kömək edir.

Vətənimizin dünəni ilə bu günü, cəmiyyətimizin bu günü ilə sabahı arasındakı əlaqə və vəhdətin sarsılmazlığı ideyası onun əsərlərində öz təəcəssümünü tapmışdır. İnsan şəxsiyyətini, xarakterin təşəkkülündə mühüm mərhələ olan yeniyetməlik çağlarında bu yeniyetmələrin düşdüyü vəziyyətlər, keçirdiyi həyəcanlar, yaşadığı fikir və duyğular vasitəsilə yazıçı inandıra bilir ki, onlar sabahın ləyaqətli vətəndaşı kimi yetişəcək...

Elçin adamların xarakterindəki keçici, ötəri yox, mühüm, təyinedici cəhətləri görür, işıqlandırır və bu işıq altında da onun yaddaqalan obrazını yaradır... Biz inanırıq ki, onun əsərləri gələcəkdə daha böyük yaradıcılıq uğurları qazanacağından xəbər verir.

Bəkir Nəbiyev
Akademik

Hörmətli Elçin!

“Ölüm hökmü” romanını həvəslə, amma tələsmədən hər mətəbi, hər eyhamı içə-içə, ağıl və hiss süzɡəcindən keçirə-keçirə oxudum. Yaşadığım acı illəri, qorxu və təlaş dolu illəri yenidən yaşadım və dərhal sənin yaşını düşünüb heyrətləndim. Çünki əzab, işgəncə, qorxu və təlaş dolu o illəri sən bir insan kimi yaşamamısan, amma yazıçı kimi yazmısan. O amansız və dəhşətli illəri bu qədər

təbii və bu qədər inandırıcı şəkildə qələmə ala bildiyinə təəccübləndim. Sən o illərin müsibətlərini o qədər təbii qələmə almısan ki, bunlar özündən yaşlıların söhbətlərindən deyil, yalnız şəxsi müşahidənin məhsulu ola bilər - qənaətinə gəlmək olmur...

Əzizim Elçin, sən qələminin qüdrətilə o illəri bir daha mənim qəlbimdən keçirib məni bir oxucu kimi sarsıda bildinsə, demək burada təsvir etdiyən hadisələrin təbiiliyinə görə, sənətin seyrinə və istedadın gücünə heyrətlənmək lazımdır. Beləliklə, sən məni qələminlə bir daha istedadın gücünə və sənətin qüdrətinə inandırdın.

* * *

Elçin nə dərəcədə oxucuların dərin rəğbətini qazanmış professional bir yazıçıdırsa, o dərəcədə də yüksək səriştəli professional tənqidçi və ədəbiyyatşünasdır... Mən Elçinin keçmiş ümumittifaq mətbuatında – “Literaturnaya qazeta”, “Voprosı literaturı”, “Drujba narodov”, “Literaturnoye obozreniye” kimi nüfuzlu və çox tirajlı qəzet-jurnalların səhifələrində tez-tez dərc etdirdiyi yüksək səviyyəli və milli təəsübkeşlik baxımından qiymətli məqalələri ilə həm klassik, həm də müasir Azərbaycan ədəbiyyatının təbliğindəki ciddi xidmətlərini xüsusi qeyd etmək istəyirəm.

Bəxtiyar Vahabzadə

Xalq şairi

Elçin müəllim uzun illər siyasi və ədəbi fəaliyyətində dövlətimizə və xalqımıza xidmət edərək, hamının dərin məhəbbətini qazanmışdır. Bu böyük zəhmət tələb edən fəaliyyət nə qədər çətin olsa da, bir o qədər də şərəflidir. Belə zəngin fəaliyyət təkcə xalqın yaddaşına və tarixin səhifələrinə yazılmaqla bitmir, həm də milli mədəniyyətin inkişafına və ölkənin rifahının yüksəlməsinə xidmət etdiyi üçün səvab əməli kimi Aləmlərin Rəbbi tərəfindən də yüksək dəyərləndirilir. “Onların yaxşılıq naminə etdikləri işlərdən heç biri inkar edilməz. Şübhəsiz ki, Allah müttəqi olanları tanıyır!” (Ali-İmran, 115)”.

Hacı Allahşükür Paşazadə

Şeyxülislam

Elçin rəmzdən, bədii-fəlsəfi şərtlikdən, kəskin məcazdan cəsarətlə istifadə edir, psixoloji əhvali-ruhiyyəni detalda əyaniləşdirən mizanlar və cizgilər axtarır, onlara görümlü, baxımlı obrazlara çevirən epitetlər tapır. Məhz bu epitetlərin təşkil etdiyi bir mozaikada bəzən nağıl və hekayə, əfsanə və həqiqət bir-biri ilə barışa və qaynayıb qarışa bilər...

Elçin məhz mənəvi zənginlik və ucalıq mövqeyində psixoloji yekrənglik və birtərəfliliyi tənqid edir, adi adamların həyatında müşahidə etdiyi qeyri-adiliyin gözəlliyi, şeirliyi haqqında hekayələr söyləyir, gözəllik uzaqda deyil, həyatımızda, məişətimizdədir prinsipi ilə hərəkət edərək adi adamların daxilən

gizlənilib xəlvətdə saxlandığı mənəvi keyfiyyətləri hamımız üçün estetik sərvətə çevirir.

* * *

Elçin – dramaturgiyamızda ilk dəfə olaraq xaosun, hərcmərcliyin obrazını yaradır! Onların əsasında duran mənəvi, əxlaqi ideoloji stereotipə, normativ düşüncə və rəftar tərzinə ən müasir, ayıq ədəbi, estetik münasibət ifadə edir.

* * *

“Mahmud və Məryəm”, “Ağ dəvə”, “Ölüm hökmü” – yaxın və uzaq keçmişə, klassik milli folklor süjetinə, tanış, tragik dünənə həsr olunmuş miqyaslı, qalın roman nümunələri olsa da, onlar da üslubi baxımdan dövrün “mənəvi axtarışlar” nəsrinin məcrasında yazıldılar və geniş şöhrət tapdılar.

* * *

Mən sosialist realizminin yetmiş illik tragik və romantik qəhrəman tipajını Elçinin bu istedadlı əsərlərində (“Ah, Paris!.. Paris!..”, “Mən sənənin dayınam”, “Mənim sevimli dəlim”) həm yaralanan, həm də ölənlər şəklində görürəm. Kultları, bütələri - “ölülər” və “dəlilər” şəklində görürəm. Onların ədəbi əhəmiyyəti də hər şeydən əvvəl məhz bu qaçılmaz tipoloji-tarixi prosesi səhnədə, teatrda başlanmasındadır.

Yaşar Qarayev

AMEA-nın müxbir üzvü

Hörmətli Elçin müəllim!

Sizi, Azərbaycan ədəbiyyatının canlı klassikini 65 illik yubileyiniz münasibətilə ürəkdən təbrik edir, ədəbiyyatımızın, milli mədəni-ictimai tərəkətlərimizin inkişafı naminə bundan sonra da böyük yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

* * *

Elçinin ədəbi-tənqidi məqalələri ədəbi-bədii fakta analitik münasibət nümunəsidir, mən bunu bütün məsuliyyəti ilə deyərəm, bu məqalələrdə təhlilin sosial planı da var, zaman həssaslığı da; milli əyanilik də var, tipoloji istinad da; normativliyi nəzərə almaq da var, fərdi üslub faktına ehtiram da; nəhayət müəllifin öz təbiri ilə desək, iddia da var, imkan da. Şübhəsiz bunların hamısından çox bir şey var, onu böyük hərflərlə yazıram: VƏTƏNDAŞLIQ!...

Nizami Cəfərov

AMEA-nın müxbir üzvü

Həyatın acı həqiqətlərindən danışanda da şirin, səmimi, xeyirxah dillə danışmaq ancaq sinəsində şəfqətli sənətkar ürəyi gözdirənlərə qismət olur ki, Elçin də onların cərgəsindədir.

Əziz Mirəhmədov

AMEA-nın müxbir üzvü

Elçin Azərbaycan ədəbiyyatını dünyada təmsil edən şəxsiyyətdir. O, çoxsaylı əsərləri ilə oxucuların qəlbini çoxdan fəth edib. Elçin yeni baxış bucağının yazıçısıdır. Onun hər hansı əsəri bəzən çox üst qatda yüksək intellektual potensialın bərqərar olduğu bir bədii məkandır. Elçin ədəbiyyatımızda görülməyən işləri görən səhmanlayıcıdır. Onun, sözün əsl mənasında, titanik və yorulmaz fəaliyyəti

çoxumuz üçün ibrətli və eyni zamanda, mənəvi-məntiqi boşluqları doldurmağa yönəlmiş işıqlı bir enerjiyə qoşulub. Və nəhayət, Elçin sözünün arxasınca düşüb, haralara getmək mümkün imiş. Elçin ötürücüdür. Böyük dünya mədəniyyətinə, saflığa, işığa yönəldən dramaturqdur. Elçin Azərbaycan ədəbiyyatından Ədəbiyyata sıçrayış etməyi bacarmış bir sənətkardır. Adı artıq Azərbaycan ziyalılığının qızıl fonduna düşmüş bir sənətkardır.”

Kamal Abdulla

AMEA-nın müxbir üzvü, Əməkdar elm xadimi

Elçinin əsərləri mənim stolüstü kitablarımdandır. Onun “Mahmud və Məryəm” və “Ağ dəvə”, “Ölüm hökmü” romanları, “Bir görüşün tarixçəsi” (Gümüşü furqon), “Toyuğun diri qalması”, “Dolça” povestləri, hekayələri xüsusən Abşeron mühitində, mənim sevimli qəhrəmanım Baladadaşdan bəhs edən hekayələri şübhəsiz ki, Azərbaycan ədəbiyyatında yeni və fərəh doğurucu bir hadisədir. Elçinin bədii təfəkkürü bir tərəfdən dərinliyi və analitikliyi ilə çox seçilir, o biri tərəfdən də təhkiyyəsi insan psixologiyasının təsvirindəki dəqiqliyi, həyatilik baxımından son dərəcədə sadə, təbii və canlıdır, eyni zamanda, obrazlı və zəngindir.

Elçin geniş dünyagörüşünə malik, dünya ədəbiyyatına yaxından bələd olan yazıçıdır, lakin onun öz məxsusi orijinal bədii üslubu var. Müəllifin adı olmasa da, oxuduğun bir bədii parçanın məhz Elçinin qələmindən çıxdığını o saat müəyyən etmək olar. Elçin eyni zamanda doğma Azərbaycan ədəbiyyatına bələd olan, bu ədəbiyyatın ənənələrini sevən və inkişaf etdirməyi bacaran bir ədibdir. Təsadüfi deyil ki, o həm yüksək ixtisaslı, professional bir ədəbiyyatşünas və tənqidçidir, həm də elmi monoqrafiyaların, bir çox orijinal tədqiqatların müəllifidir. Onun ABŞ-dan tutmuş Qanayacan, Fransadan tutmuş Səudiyyə Ərəbistanınacan, Türkiyədən tutmuş Lüksemburqacan dünya ölkələrindəki müxtəlif görüşlərdə, konfranslarda, simpoziumlarda yüksək tribunalardan söylədiyi məruzələri, çıxışları məhz bu keyfiyyətlərinə görə yalnız ədəbiyyatımızı, mədəniyyətimizi deyil, ümumiyyətlə tanıtmış və təbliğ etmişdir.

Elçin romanlarında, povestlərində, hekayələrində həmişə, hətta hakim ideologiyasının fironluq etdiyi Sovet dövründə belə həqiqəti yazmış, həyat həqiqətlərinə şirə qatmamış bir çox yazıçılarımızda olduğu kimi, Leninin, yaxud Kirovun yalançı surətlərini yaratmağa uymamış, bədii ədəbiyyatın əzəli və əbədi mövzularına sadıq qalmışdır. Onun əsərləri xalqın qəlbindən xəbər verdiyi üçün,

xalqın da qəlbinə yol tapmışdır. Buna görə də o, nüfuzlu və sevimli bir yazıçıdır. Azərbaycan dilinin bütün şirinliyi onun qəlbində və qələmindədir.

Fərəmz Maqsudov
Akademik

Elçin sadıq oğuldur, gözü açıq igiddir. Azərbaycan ədəbiyyatını yalnız respublika ölçüsündə deyil, dünya ölçüsündə araşdırır.

Abbas Zamanov
professor, AEA-nın müxbir üzvü

Elçin müasir Azərbaycan nəsrinin görkəmli nümayəndələrindən biridir. Bədii yaradıcılıq sahəsində onun nailiyyətləri göz qabağındadır... Elçin tənqidi fəaliyyətə də yazıçı kimi başlamışdır. Lakin tənqidi əsərləri öz canlılığı, kəsəri, aktuallığı ilə həmişə ümumi maraq oyatmışdır... O, müasirliyi aktualıqla eyniləşdirməyi, hər iki estetik kateqoriyadan sənətkarlıq hesabına sui-istifadə etməyi müasir ədəbiyyatın ən yaralı yeri sayır və bədii ədəbiyyatın sənətkarlıq məsələlərini, tənqidi həmişə onlarla vəhdətdə aparır. Bu məqsədlə Elçin müasirliyin əsas ideya-estetik mündəricəsini açır, inandırır ki, həqiqətən müasirliyi, zamanın böyük məsələlərinin daxili ictimai, fəlsəfi, əxlaqi keyfiyyətlərini açmadan onların həqiqi, real, dərin təsvirinə nail olmaq mümkün deyil; əgər müasirlik bugünkü fəlsəfi-əxlaqi yüksəklik səviyyəsində dayanmağı tələb edirsə, sənətkar müasirliyi həmin fəlsəfi-əxlaqi yüksəkliyə daha ucadan baxmağı bacarmaq istedadı deməkdir.

Kamal Talıbzadə
Akademik

Yazıçı (şair) dövrün bədii-estetik meylini görür və həmin səviyyəyə qalxa bilirsə, ədəbi prosesi qavrayır və onun axarına düşürsə, eyni zamanda, bu meyili və prosesin istiqamətləndirici işığını öz fərdi yaradıcılıq linzasında sındırmağı və toplamağı bacarırsa, o sənətkardır. Bu ümumi və fərdini bağlamaq qabiliyyətidir ki, həqiqən yalnız sənətkarlıqla qazanılır. Elçin bu adı qazanmaq xoşbəxtliyinə çatıb.

Tofiq Hacıyev
AMEA-nın müxbir üzvü, Əməkdar elm xadimi

Son dövrdə Xalq yazıçısı Elçinin bir çox beynəlxalq mükafatlara layiq görülməsi onun böyük və geniş ədəbi şöhrətə malik olduğuna əyani sübutdur”.

* * *

Bu gün Elçinin yaradıcılığı haqqında doktorluq və namizədlik dissertasiyaları yazılıb, uğurla müdafiə edilir. Fərəhləndirici cəhətdir ki, Elçinin yaradıcılığı yalnız Azərbaycanda tədqiq edilmir, sərhədlərimizdən kənar da elmi tədqiqat obyektinə çevrilir. Məsələn, Türkiyədə, Atatürk adına Ərzurum Dövlət Universitetində Elçinin romanları haqqında doktorluq dissertasiyası yazılmış və müdafiə edilmişdir. Əlbəttə, elə bircə bu fakt böyük yazıçımızın yaradıcılığına daha geniş məkanda bəslənən marağa və ehtirama parlaq sübutdur.

İsa Həbibbəyli
Akademik

Müasir ədəbiyyatımızın böyük nümayəndəsi, yüksək mədəniyyətə malik bir insan kimi xətrini çox istədiyim və əsərlərini sevə-sevə oxuduğum Elçin yalnız Azərbaycanda deyil vətənimizin sərhədlərindən kənar da parlaq yaradıcılıq uğurları ilə bizi sevindirir. Mən fərəh hissi ilə qeyd edirəm ki, Elçinin romanları, povestləri, hekayələri, eləcə də məqalə və esseləri Moskvada da tez-tez nəşr olunur, ən başlıcası isə ədəbi-mədəni ictimaiyyətin dərin rəğbətini qazanır. Bu böyük yazıçının bədii təsvir vasitələri elədir ki, onun əsərlərini oxuduqda, elə bil, mahir bir rəssamın fırçası ilə canlandırılmış tabloları tamaşa edirsiniz.

Tahir Salahov
Xalq rəssamı

Elçinin hekayə və povestlərini oxuyanda qələmindəki özünəməxsusluğun bədii cizgiləri, əlamətləri dərhal nəzərə çarpır...

Elçinin laboratoriyasında yerində istifadə oluna bilən bir çox vasitələr vardır. Hazırda keçmiş, ayıqlıqla yuxunu, həqiqətlə xəyalı, real hadisələrlə nağılı, əfsanəni yanaşı təsvir etmək, daxili dialoqlarından, öz-özü ilə söhbətdən, dramaturji səhnələrdən, mozaik parçalardan, mübaligə, şişirtmə üsulundan istifadə etmək təsvirlərinin emosional qüvvəsini artırır, fikrimizi də bir qədər hərəkətə gətirir... Nüfuzədar bir nəzərlə uzaqlara və dərinliklərə dalmaq gözə görünən və görünməyən ara pərdələri qaldıraraq əsl mahiyyəti, nüvəyə çatmaq meyili bu yazıçıya xas bir keyfiyyətdir. Adı məişət əhvalatlarını Elçin adından çıxarıb xüsusişəkləndirməyi, hətta qəribləşdirməyi bacarır. Buna yazıçı öz xüsusi görmə, duyma, təhlil və qiymətləndirmə məharəti ilə nail olur.

Məmməd Arif
Akademik

Elçin müasir həyatdan, uşaq vaxtlarından bələd olduğu adamlardan və mənbələrdən yazır. Təsədüfi deyildir ki, Abşeron bağları və kəndləri, Xəzər dənizi onun əsərlərində poetikləşdirilir, zahirən o qədər də parlaq və cazibədar olmayan, hətta nəzərdə cansıxıcı görünən dar və əyri-üyrü küçələr, dalanlar, ağ neft pilitəsilə qızdırılan balaca otaqlar, boz, nahamar daş divarlar belə şairanə rənglər kəsb edir, gözümüzə yeni, xoş görkəmlə canlanır.

Bizi əhatə edən xarici aləm, yaşadığımız evlər, gəzdiyimiz dəniz sahilləri. Bakı bağlarının sarı qumu, dadlı üzüm gətirən meynələri, çadır kimi kölgə salan tut ağacları, çılpaq qayaları Elçinin hekayə və povestlərində daim insan hisslərinin hərarətini, insan ürəyinin romantik çırpıntılarını əks edir; çünki yazıçı anları təsvir xatirinə deyil, qəhrəmanlarının həyəcan və iztirablarının, dəruni hisslərinin tərcümanı kimi əsərə daxil edir. Bu təsvirlərin yığcamlığı və təbiiliyi bizi o qədər cəlb edir ki, gözlənilmədən özümüzü başqa aləmdə hiss edirik.

Mirzə İbrahimov
Xalq yazıçısı

...Hörmətli Elçin! Əzizim! Siz hələ gəncsiniz. Həmişə belə qalın. Sizin 50 yaşınızı ürəkdən təbrik edirəm. Bunu da bilirəm ki, yaradıcı ziyalı üçün əlli yaş ikinci gənclik deməkdir. Həm də - sənətinə uyğun, istedadını əməklə zənginləşdirən, yaradıcılıq məsuliyyəti ilə yaşayan, hər işində dəqiq Sizin kimi oğul üçün. Atanız hörmətli İlyas müəllimin ədəbiyyata olan qiyməti ona xalq hörməti qazandırmışdır. Belə nəcib, həssas, xalq işinə məsuliyyətli oğullar tərbiyə etməsi bu hörməti ikiqat artırdı. Mənim bütün həyat təcrübəm göstərir ki, Siz özünüz də aqıl doğulmusunuz. “Kəlilə və Dimnə”də belə bir söz var: “Ağılsız adama söz demək anadangəlmə karın qulağına hikmət dərsi oxumaq, su üstünə sirr yazmaq kimi bir şey olardı”. Dünya pedaqoji alimlərinin fikrincə, uşaq kamilliyi də, naqisliyi də doğulanda özü ilə gətirir. Tərbiyə, mühit isə bunları az-çox inkişaf etdirmək qabiliyyətinə malikdir. Əziz Elçin! Sizə yaradıcılığınızda, vəzifələrinizdə, xalq işinizdə, səhhətinizdə, şadlıq, gümrahlıq, müvəffəqiyyətlər arzu edirəm”.

Mirvarid Dilbazi
Xalq şairi

Mənim bir neçə yaxın dostum var, hamısı mənə əzizdir, onları heç vəchlə bir-birinə qarşı qoymaq istəməzdim. Amma atamın vəfatı günündə də, anamın keçindiği gecədə də yadıma ilk düşən Elçin oldu.

* * *

Elçin ədəbiyyatımızın son 40-45 ildə ən görkəmli yaradıcılarından biri, eyni zamanda bu ədəbiyyatın ardıcıl araşdırıcısıdır. Söz sənətimizi həm yazdığı bədii əsərlərlə zənginləşdirən, həm də başqa yazıçılarımızın, o sıradan gənc qələm sahiblərinin yazılarını mütəmadi izləməsiylə, onları obyektiv və nüfuzlu dəyərləndirməsiylə seçilən ədəbiyyat adamıdır. Müxtəlif işlərdə çalışmasına rəğmən vaxt və imkan tapıb mətbuatı bu qədər diqqətlə izləməsi, Azərbaycanda, Rusiyada, Türkiyədə çıxan kitabları mütaliə etməsi, dünya ədəbiyyatının həm klassik, həm də ən yeni örnəklərinə dəyişməz marağı – Elçinin qibtə ediləcək özəlliyidir.

Anar
Xalq yazıçısı

Elçin altmışıncı illərdə yalnız ədəbiyyatımıza yox, ümumiyyətlə mədəniyyətimizə gəlmiş yaradıcı nəslin ən parlaq simalarından biridir. O, bütün varlığı ilə doğma Azərbaycan mədəniyyətinə, mənəviyyatına bağlıdır. Eyni zamanda dünya mədəniyyətinə yaxından bağlıdır. Elçinin istedadı milli ilə bəşərinin vəhdətini ifadə edir, buna görə də onun yazıçı qələmi məhdudiyətdən çox uzaq olduğu kimi, kosmopolitçilikdən, snobçuluqdan da çox uzaqdır. O, heç kimi təkrar etmir, epiqonçuluq, deyilmişin yenidən söylənməsi ona yaddır, o, öz orijinal yaradıcılıq yolu ilə gedir və heç kimə bənzəmir. O, bir tərəfdən “Ölüm hökmü” kimi Azərbaycan ədəbiyyatında yeni hadisə olan dərin ictimai məzmunlu, fəlsəfi roman yazır, digər tərəfdən isə kiçik uşaqlar üçün bir səhifəlik səmimi hekayələr qələmə alır. Bir tərəfdən Mahmud ilə Məryəmin faciəli həyatını özünə mövzu seçir, o biri tərəfdən “Salam, mən sizin əminizəm” kimi şən, oynaq bir komediya yazır. Bir tərəfdən sırf elmi monoqrafiyalar, bir tərəfdən Üzeyir Hacıbəyov və Bülbül haqqında elmi-kütləvi kitablar, o biri tərəfdən də klassik yapon poeziyasını doğma dilimizə tərcümə edir, və bütün bunların hamısı parlaq istedadla... Bir sözlə, ədəbimədəni həyatımızda harada Elçinin adı varsa, orada yaradıcılıq uğuru var.

Polad Bülbüloğlu

Xalq artisti

1960-cı illərin sonu, 70-ci illər, 80-ci illərin əvvəli... Elçinin artıq XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatının qızıl fonduna daxil olmuş “Qatar. Pikasso. Latur. 1968.”, “On ildən sonra”, “Baladadaşın ilk məhəbbəti”, “Parisdə avtomobil qəzası” və s. kimi hekayələri, “Bir görüşün tarixçəsi”, “Toyuğun diri qalması”, “Dolça” kimi povestləri meydana çıxdı.

Ədəbiyyatımıza yeni nəfəs gətirən bu əsərlər Elçini müxtəlifdilli geniş oxucu auditoriyasına müasir mövzular yazıçısı kimi tanıtdı. Dövrünün “Drujba narodov”, “Yunost”, “Literaturnaya qazeta” kimi ən tanınmış mətbuat orqanlarında dərc olunaraq

nəsrimizə o zamankı Ümumittifaq şöhrəti gətirdi.

1980-ci illər... Müasir mövzular ustası kimi tanınan yazıçı gözlənilmədən tarixə müraciət edir, folklordan bəhrələnərək fəlsəfi-romantik “Mahmud və Məryəm” romanını oxucuların ixtiyarına verir. Bu roman haqqında çox yazılıb, ona görə də onun

barəsində xüsusi danışmağa ehtiyac yoxdur. Yazıldığı vaxtdan keçən onilliklər ərzində “Mahmud və Məryəm” artıq klassikaya çevrilib. “Mahmud və Məryəm” romanı ilə Elçinin yaradıcılığının ikinci mərhələsi başlayır, bir-birinin ardınca “Ağ dəvə”, “Ölüm hökmü” romanları yaranır. “Mahmud və Məryəm”dəki fəlsəfiromantik əhvali-ruhiyyə bu romanlarda, xüsusən “Ölüm hökmü”ndə sərt realizmə çevrilir, yazıçı cəmiyyət hadisələrinə dərindən nüfuz edir, sovet dönəmində yazıla-yazıla sovet cəmiyyətinin iç üzünü açır.

* * *

Obrazlı surətdə desək, Elçinin yeni povestinin – “Bayraqdar”ın timsalında sanki XXI əsr Azərbaycan nəsrinə həm forma, həm də məzmun çalarları etibarilə XX əsrin nəsrinə ilə vidalaşır, öz inkişafına doğru irəliləyir.

* * *

Azərbaycan teatrında məxsusi məktəbini yaratmış, uzun illər bu teatrın mənəvi simasını müəyyənləşdirmiş İlyas Əfəndiyevin vəfatından sonra, təbii olaraq pyes qıtlığı yarandı. Amma bu qıtlıq təkcə teatrın repertuar kəsadlığına yox, həm də mənəvi böhranına gətirib çıxara bilərdi. Elçinin pyesləri bu böhranın qarşısını ala bildi.

Nərgiz Paşayeva
professor, Əməkdar elm xadimi

Xalq yazıçısı Elçin çoxşaxəli, geniş yaradıcılıq diapozonu, imkanları olan sənətkardır. Onun yaradıcılığı timsalında insanın bədii-estetik dərki barədə dərin elmi tədqiqat aparmaq olar, sanballı doktorluq dissertasiyası yazmaq olar və bunu Nərgiz xanım Paşayeva ustalıqla sübuta yetirmişdir.

Fuad Qasımzadə
Akademik

Elçin güclü düşüncələrin, incə duyğuların, sarsılmaz sevgilərin yazarıdır. Əsərlərində milli kökə bağlılıq və milli heysiyyət, Azərbaycan xalqının ruhundan uzaqlaşmamaq, mənəvi təmizliyi ilə saflığı tərənnüm etmək geniş yer tutur. Elçini oxumaq Azərbaycan xalqını yaxından tanımaq, Azərbaycanın uzun illər boyu milli-mənəvi dəyərlər və istiqlal uğrunda apardığı müqəddəs mücadiləni öyrənməkdir.

* * *

Azərbaycan romançılığının çağdaş təməli Elçinin hekayə və romanlarıyla daha artıq inkişaf etmişdir.

Əbdüllətif Bəndəroğlu
İraq türkmən şairi və ədəbiyyatşünası

Elçin haqqında çox yazılıb. Sözsüz ki, bunlar nə ayrı-ayrılıqda, nə də cəm şəkildə onun yaradıcılığının bütün şaxələrini və çalarlarını əhatə etmir. Elçinin yaradıcılığı elə geniş diapazonludur ki, bu, yəqin, heç mümkün də deyil.

...Elçinin “Ədəbi düşüncələr”i bədii aysberqlərin görünməyən hissəsini duymağın yollarını öyrədir.

Həsən Həsənov
siyasi xadim

Türk dünyasının böyük yazarı, professor-doktor Elçin yüzilin yetirdiyi, həm də sadəcə Azərbaycan xalqının deyil, böyük insanların duyğularını dilə gətirmiş önəmli bir şəxsiyyətdir. Türkiyədə çap olunan “Mahmud və Məryəm”, “Ağ dəvə”,

“Ölüm hökmü”, “Şuşa dağlarını duman bürüdü”, “Sarı gəlin” kitabları ilə yanaşı, Ankara, Ərzurum, Konya Dövlət Teatrlarında səhnəyə qoyulan “Mənim sevimli dəlim”, “Mən sənənin dayınam” və “Mənim ərim dəlidir” adlı pyeslər də xalqımızın böyük məftunluqla oxuduğu və tamaşa etdiyi əsərlərdəndir.

Türk xalqları ədəbiyyatının ulduzu, ortaq qürur qaynağımız – Elçin.

Metin Turan
türk alimi, professor

Seçdiyi mühitin milli və mənəvi koloriti, əlvanlığı, xarakterlərin gerçəkliyi, hadisələr drammatizminin insanların fərdi dünyasının çoxcəhətliliyindən, davranışların gözlənilməzliyindən doğması, iri və xırdalığından, mövqe və həyat platformasından, dünyagörüşün zənginliyi və primitivliyindən asılı olmayaraq, bütün obrazlara humanist münasibət, poetik çoxplanlılıq və rəngarənglik, xüsusi ironik qatla cilalaşmış mövzunun real məziyyətlərindən doğan detal və təfərrüatla dolğunlaşmış dil spesifikliyi və özünəməxsusluğu Elçinin bir yazıçı kimi qabarıq keyfiyyətləridir.

Yusif Səmədoğlu
Xalq Şairi

Azərbaycan diasporu deyəndə Elçin yada düşməlidir. Onun yaratdığı “Vətən” Cəmiyyətinin gördüyü işlər, üç əlifba ilə - kiril, ərəb və latın qrafikası ilə nəşr etdirdiyi “Odlar yurdu” qəzeti o zamanlar çox məşhur idi. Bu insan hələ sovet dönəmində bizim bütün milli diasporumuzu bir yerə yığa bilmişdi.

Bülənt Gürçam
“Belçika-Azərbaycan Evi”nin yaradıcısı və rəhbəri

Alman dilində Elçinin “Mahmud və Məryəm” və “Ağ dəvə” romanlarını oxumuşam. Onun “Ölüm hökmü” romanını isə türk dilində oxumuşam. Məncə, bu roman dünya miqyaslı bir əsərdir.

Elçin mənim çox dəyərləndirdiyim azsaylı müasir yazıçılardan biridir.

Henrix Fişer
alman türkoloqu

Elçin möcüzələri sevir, o zərif və mehriban nağılıdır, o kədərli bir sehrkardır, bərq vuran, qızılı, gümüşü rənglərə üstünlük verən impressionistdir...

Lev Anninski
(Moskva)

Elçin xeyirxah qəhrəmanını gözəllik və ülvilik arzusu ilə və bunların həyata keçirilməsi ümidi ilə yaşadır.

Elçin «Qeyri-fantastik hekayələr» silsiləsində göstərir ki, möcüzə təkca nağıllarda yox, həm də real həyatda baş verə bilər; əsl səadət və gözəllik insanın mayasındadır – onun vicdanında, özünə və mənəvi borclarına sədaqətli olmaq bacarığındadır.

Elçin sağlam varlığa çıxış yolunu əxlaqi-etik planda da axtarır, bunu insanın özü üzərində fantastik, möcüzəli qələbəsində görür.

Zoya Kedrina
(Moskva)

Bu bir xoşbəxtlikdir ki, eyni ailə Azərbaycan ədəbiyyatına, mədəniyyətinə iki parlaq istedad bəxş etmişdir: İlyas Əfəndiyev və Elçin. Mənim əziz dostum İlyas Əfəndiyev böyük dramaturq və nasirdir, onun müasir Azərbaycan ədəbiyyatının və teatr sənətinin inkişafında müstəsna xidmətləri var, o, ən çox oxunan, sevilən Azərbaycan yazıçılarından biridir. Elçin isə başqa bir orijinal istedaddır və təsadüfi deyil ki, Elçinin romanları, povestləri, hekayələri böyük tirajlarla rus dilində, digər xarici dillərdə çap olunmuş, Azərbaycan ədəbiyyatına şöhrət gətirmişdir. O, həm də çox sanballı bir alim-ədəbiyyatşünas və tənqidçidir. İlyasın Azərbaycan mədəniyyətində öz xüsusi yeri, Elçinin isə öz xüsusi yeri vardır. Bir cəhəti də qeyd etmək istəyirəm: İlyas Əfəndiyev canı ilə, qanı ilə ədəbiyyata, sənətə bağlılığı ilə bərabər, həm də görkəmli ictimai xadimdir. Elçin tutduğu rəhbər ictimai vəzifələrdə, yüksək dövlət vəzifələrində həmişə böyük səriştə və enerji ilə, xeyirxahlıq, eyni zamanda prinsipliliklə geniş mənada Azərbaycan mədəniyyətinə xidmət etmişdir. Bu isə o deməkdir ki, doğma xalqımıza xidmət etmişdir. Bu ata və oğul doğma Azərbaycan xalqımıza xidmət etmişlər. Bu ata və oğul Azərbaycan mədəniyyət tarixində unikal hadisələrdən biridir.

Tofiq Quliyev
bəstəkar, Xalq artisti

Azərbaycan ilə Türkiyə əbədi dost və qardaş ölkələrdir. Hörmətli Elçin bəyin “Ulduzlar altında cinayət” (“Qatil”) tamaşası da həmin şərəfli ədəbiyyət yolunda irəliyə aparan əlamətdar bir addımdır.

İsmayıl Haqqı Qaradayı
Ordu generalı, Türkiyə Silahlı qüvvələri
Baş qarargahının sabiq rəisi

Xalq yazıçısı Elçinin pyesləri XX əsrin sonu – XXI əsrin əvvəllərində Azərbaycan dramaturgiyasının yeni bir inkişaf mərhələsidir.

Bəhram Osmanov
rejissor, Əməkdar incəsənət xadimi

Biz bir nəslin övladlarıyıq. Müasir Azərbaycan ədəbiyyatını, musiqisini, mədəniyyətini quran ziyalı nəslinin – Səməd Vurğun, Rəsul Rza, Bülbül, İlyas Əfəndiyev, Şəmsi Bədəlbəylinin övladları.

Bu gözəl şəxsiyyətlərdən kimi sağdır, kimi dünyasını dəyişib, əbədiyyətə qovuşub. İndi biz övladlar atalarımızın yolunu davam etdirir, qüvvəmiz, istedadımız, bacarağımız səviyyəsində xalqımıza xidmət edirik: Anar, Elçin, Polad, Vaqif və Yusif Səmədoğlu qardaşları və mən. Bu dostlarımın hər biri ilə fəxr edirəm. Həmişə Elçinin duzlu, Abşeron günəşilə dolu hekayələrini oxuyanda uşaqlıq illərim yadıma düşür. Bakı şənisi kimi şirin, sahil qumutək isti, Xəzərin suyu kimi ilıq... xatirələr məni qoynuna alıb sənətdə ilk addımlar atdığımız zamanlara aparır.

Elçin yaradıcılığı kimi özü də parlaq, səmimi bir insandır. Çoxlu dostları, tanışları var. Ev-eşiyi həmişə qonaq-qaralı olub. Ona görə “olub” deyirəm ki, ictimai, dövlət vəzifələri onu yaxınlarından, dostlarından, hətta yaradıcılığından belə qismən uzaq salıb.

O, bir müddət Respublika Yazıçılar İttifaqının katibi olub, qələm sahiblərimizə yaxın sirdaşlıq, məsləhətçilik, yolgöstərənlik edib. Sonra “Vətən” cəmiyyətinin sədri kimi fəaliyyət göstərən Elçin müstəqil Azərbaycanımızın beynəlxalq aləmdə atdığı ilk

addımlarda yaxından iştirak edib. Bu cəmiyyətin xarici ölkələrlə mədəni əlaqələrinin yaranmasında mən də qabiliyyətim müqabilində ona kömək etmişəm. Məni, bir ziyalı kimi, eləcə də Elçinin dostu kimi sevindirən ən ümdə cəhət onun böyük dövlət vəzifəsində olduğu zaman belə dostları üçün əvvəlki kimi mehriban qalması, eyni zamanda yaradıcılıqla məşğul olmasıdır. Bu yaxınlarda S.Vurğun adına Rus Dram Teatrı Elçinin “Zdravstvuyte, ya vaş dyadya!” (“Salam, mən sizin əminizəm”) pyesini tamaşaya hazırlayıb. Əsərin ilk tamaşası böyük müvəffəqiyyətlə keçib. Pyesin tamaşasına gedəndə onun respublikamızın mədəni həyatında maraqlı bir hadisəyə çevriləcəyinə, tamaşaçıları, teatrsevənlər tərəfindən rəğbət qazanacağına zərrə qədər belə şübhə etmirdim. Çünki bu əsər Elçinin qələmindən çıxıb. Gözəl ədəbi ənənələri olan ziyalı bir ailənin nümayəndəsi yazıçı, dövlət xadimi, gözəl və səmimi insanın – Elçinin.

Mənin dostum Elçindən yeni-yeni əsərlər, pyeslər, kino-ssenariləri gözləyirəm. Əlbəttə, bu dövlət işilə çətin uyuşur. Mən də rektor olandan ürəyim istədiyi qədər səhnəyə çıxmağa imkan tapmıram, amma yenə macal tapıb sözümlü deyirəm. Mən dostuma belə imkanlardan arzulayıram.

Fərhad Bədəlbəyli

Xalq artisti

Elçin parlaq müasir təhkiyyə texnikasına sahibdir, o qəhrəmanın daxili monoloqunu virtuozasına təqdim edir.

Svetlana Aliyeva

rus tənqidçisi

Mən Elçinin bir yazıçı kimi özünəməxsusluğunu əbədi adlandırılan mövzulara belə spesifik milli elementlər gətirməsində, həm də bunu bədii-psixoloji çalarlara həssas olan oxucunu nəzərə alaraq, incə, ağıllı şəkildə etmək bacarığında görürəm.

Alla Marçenko
rus tənqidçisi

Elçini Türkiyədə hər kəs tanıyır, özü də daha çox tanıyır.

Çingiz Bektaş
türk şairi və memarı

Elçin müasir Azərbaycan ədəbi nəsrimizin ən parlaq, istedadlı nümayəndələrindən biridir. Onun yaradıcılığı mənə olduqca yaxındır. Yaşca aramızda fərq olsa da, mən onu öz həmyaşım, həmfikrim kimi qəbul edirəm, çünki insan psixologiyasının açılışı, onun həyəcanı, sevinci, həyat problemlərinin həlli yazıç dramaturq Elçin yaradıcılığının əsas keyfiyyətləridir.

Elçinin anadan olub böyüdüüyü mühitin özü onun yazıçı kimi inkişafında, püxtələşməsində əsas rol oynayır. Onun atası – müasir ədəbiyyatımızın görkəmli nümayəndəsi İlyas Əfəndiyev Səməd Vurğun, Sabit Rəhman, Rəsul Rza, Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, Niyazi, Soltan Hacıbəyov kimi böyük sənətkarlarla dostluq edib, onlarla yaxından yaradıcılıq əlaqələrində olub. Elçin həmin mühitin yetişdirməsidir və şübhəsiz ki, böyük insanların Elçinin bir yazıçı, insan kimi yetişməsində təsiri olub.

Elçin eyni zamanda böyük ictimai xadim kimi olduqca aktiv fəaliyyət göstərir. Onun Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının katibi kimi fəaliyyəti respublika ictimaiyyəti tərəfindən müsbət qiymətləndirilmişdir. Sonralar yeni yaranmış “Vətən” cəmiyyətinin sədri olarkən onun əməyi və səyi nəticəsində yüzlərlə həmvətənlərimiz uzun illər ayrılıqdan sonra bir-birinə qovuşdular. Mən, azərbaycanlı bacı və qardaşlarımızın 30, 40, 50 ildən sonra bir-birini tapmalarının canlı şahidiyəm. Bu görüşləri sözlə, qələmlə yazmaq mənim üçün çətindir.

Elçin indi böyük dövlət xadimi vəzifəsində çalışır. O, bütün varlığı ilə xalqımızın bugünü və sabahı üçün əlindən gələni əsirgəməyən, mədəniyyətimizin, ədəbiyyatımızın çiçəklənməsi naminə canından belə keçməyə hazır olan layiqli müasir ziyalılarımızdandır.

Mən əziz qardaşıma bu işdə müvəffəqiyyətlər arzu edirəm və istəyirəm ki, o, yazıçı kimi atası İlyas Əfəndiyevin ənənələrini davam etdirərək sənətin ən yüksək zirvələrini fəth etsin.

Vasif Adıgözəlov
Xalq artisti

Həm Elçinin, həm də Anarın yaradıcılıq dünyalarının formalaşmasında Azərbaycan mənəvi mühitindən başqa, onların atalarının – XX əsr Azərbaycan ədəbiyyatı klassikləri Rəsul Rzanın, İlyas Əfəndiyevin böyük rolu olmuşdur.

Çingiz Aytmatov
Qırğıstanın Xalq yazıçısı

Seçdiyi mühitin milli və mənəvi koloriti, əlvanlığı, xarakterlərin gerçəkliyi, hadisələr, drammatizminin insanların fərdi dünyasının çoxcəhətliliyindən, davranışların gözlənilməzliyindən doğması, iri və xırdalığından, mövqe və həyat platformasından, dünyagörüşün zənginliyi və primitivliyindən asılı olmayaraq, bütün obrazlara humanist münasibət, poetik çoxplanlılıq və rəngarənglik, xüsusi ironik qatla cilalayıb mövzunun real vəziyyətlərindən doğan detal və təfərrüatla dolğunlaşmış dil spesifikliyi və özünəməxsusluğu Elçinin bir yazıçı kimi qabarıq keyfiyyətləridir. Müasir Azərbaycan nəsrində Elçinin yeni prizma altında yeni rakursdan baxıb təzədən və tamamilə orijinal şəkildə kəşf etdiyi mühit – Abşeron gəncləridir... Elçin yaradıcılığının əsas xüsusiyyətlərindən biri obrazların reallığı, dinamikliyidir. Hər obrazın konkret həyat mövqeyindən, sosial mənsubiyyətindən, mənəvi və psixoloji axınından asılı olaraq rəngarəng poetik vasitələr seçilir, detal və təfərrüatlar mühitə, obrazın siqlətinə uyğunlaşdırılır, daha doğrusu, hər poetik ştrix situasiyanın özündən törəyir.

Yusif Səmədoğlu
Nasir, Əməkdar incəsənət xadimi

...Elçin yaratdıqlarında səmimi olan, saxta rənglərə, cansız gəzişmələrə, qanadı şişmiş cümlələrə yer verməyən, həyatı əslində necə varsa, o cür ifadə etməyi bacaran yazıçıdır. Ona görə Elçinin əsərlərindəki həyat bizə tanış olan, bir baxmaqla öz mühitini anlamaq bacarığından irəli gəlir.

Elçin, ümumiyyətlə, bir insan, bir ziyalı kimi hamıya, hər şeyə gəndən baxmağı, yəni həssaslıqla baxmağı bacarandır.

Mövlud Süleymanlı
Xalq yazıçısı

Əfəndiyevlərlə məni yaradıcılıq telləri bağlayır. Yazıçı Elçinə gəldikdə mən onun yaradıcılığını həmişə izləmişəm. Onun ssenarisi ilə çəkilən “Mən qayıdacağam” və “Arxadan vurulan zərbə” filmlərinə mən də çəkilməmişəm. Elçin çox məhsuldar yazıçıdır. Hərtərəfli istedadla malik olan Elçin həmçinin ictimaiyyəti həyatda fəal bir şəxsiyyət, siyasi xadimdir. Ziyalı ailəsində böyümüş, hörmətli yazığımız İlyas Əfəndiyevin qələmindən ilham almış Elçin öz yazıları ilə Azərbaycan nəsrində layiqli yer tutmuşdur. Elçinin yaradıcılığı Azərbaycan sərhədlərini keçmiş, onun əsərləri bir çox xalqların dillərinə tərcümə edilmişdir. Elçin ədəbiyyatımızın orta nəsil nümayəndələri içərisində mənim çox sevdiyim yazıçılardan biridir.

Amaliya Pənahova

Elçin əsl bir ziyalı ömrü yaşayıb. Ötən əsrin 60-cı illərindən üzü bəri yaşadığımız həyatın elə bir ciddi hadisəsi yoxdur ki, onun özünün, sözünün, qələminin diqqətindən yayınsın; bu dövrdə dünyada baş verən elə bir dəyərli ədəbi hadisə yoxdur ki, Elçin ona münasibət bildirməsin, öz qiymətini verməsin; məqalə yazmasın və ya fürsət tapdığı bir məqamda qələm dostlarının nailiyyətinə sevinməsin.

Bu dövrün mürəkkəbliyi – daban-dabana zidd olan ideoloji sistemlər, imperiyanın çöküşü, müstəqillik uğrunda mübarizə, doğma Şuşa və Qarabağın itkisiylə nəticələnən işğalçılıq müharibəsi – hamısı xalq yazıçısının əsərlərində əksini tapıb; bu tarixin içindən Elçin alnıaçıq çıxıb, çünki həmişə xalqın tərəfində olub, vətəndaşlıq məfkurəsindən dönməyib, mövqeyi aydın və ardıcıl olub. Bu sözlər həm yaradıcılığına, həm də ictimai-siyasi fəaliyyətinə aiddir.

Sabir Rüstəmxanlı

Xalq şairi

Folklor elementləri, mifoloji təfəkkür ünsürlərinin üstünlük təşkil etdiyi bir sıra nəsr əsərlərinin meydana çıxması nasirlərimizin varlığı obrazlı təsviri yolunda yeni-yeni addımlar atıldığını göstərir. Elçinin folklor motivləri əsasında yazılan, lakin tamamilə orijinal və özünəməxsus keyfiyyətləri ilə seçilən “Mahmud və Məryəm” romanı şərti çalarların üstünlük təşkil etdiyinə baxmayaraq hadisənin reallığı və qaldırılan problemlərin aktuallığı baxımından diqqətəlayiqdir. Onun müasir mövzuda qələmə aldığı bir sıra povest və hekayələri təkcə Azərbaycanda deyil, geniş oxucu kütləsinin də böyük rəğbətini qazanmış, yazıçının əsərləri bir çox xarici dillərə tərcümə olunmuşdur. Elçin özünəməxsus, orijinal bir tərzdə müasirlərimizin mənəviyyat tarixçəsini araşdırmış, əsasən gənclərin həyatından, onların bir şəxsiyyət kimi formalaşmalarından bəhs edən bir sıra maraqlı, düşündürücü povestlər yazmışdır. Ümumiyyətlə, yazıçının yaratdığı surətlər bir sıra hallarda bir qədər qəribə görünsələr də, onların hamısında həyatın güclü nəfəsi duyulur. Elçin təsvir etdiyi insan xarakterlərinə hazır münasibət və təsəvvürlə yanaşmır, obraz haqqında birbaşa hökm vermir, ilk baxışdan “mənfi” adlandırıla biləcək bir surətin də daxilində, ürəyinin ən dərin qatlarında nə isə bir işıq, istilik tapmağa çalışır və çox zaman da buna nail olur. Başqa sözlə desək, yazıçı insanı bütün daxili mürəkkəblikləri, ziddiyyətləri ilə göstərməyə meyl edir. Elçinin müasir qəhrəmanları ən adi adamlar olsalar da, müəllif bu “adilərin” təbiətindəki qeyri-adiliyi, gözəlliyi və romantikanı görür və göstərə bilir.

Vilayət Quliyev

filologiya elmləri doktoru, professor

Elçin, ümumiyyətlə, yaradıcılıq prosesində sənət adamları qarşısında mütəmadi olaraq çıxan sədləri çox cəsarətlə aşır, çərçivələri, hətta yaza-yaza özünün qurduğu qəsləri – forma, üslub modellərini belə ara-sıra bir kənara qoyub

yenilərini yaradır. Bunu etməkçün isə daim axtarışda olmaq, yeniləşməyi bacarmaq lazımdır. Fikir verin, dediyim kimi, öncə o, ailə çərçivəsində (yaratıcılıq mənasında) qalmaq istəmədi, sonra milli sədləri (həm ədəbi ehkamlar, həm də coğrafi məkan mənasında) aşdı. Ən önəmlisi isə onun, artıq bu gün, dünənki uğurlarla kifayətlənməmək, onların özlərini üstələmək cəhdidir. Belə olmasaydı Elçin də bir çox tanınmış yazıçılarımız kimi keçmiş şöhrətin kölgəsində uyuyub, keçən əsrdə qalardı, XXI əsrə adlaya bilməzdi.

Elçin isə bütün yaratıcılığı boyu ona xas olan ən gözəl xüsusiyyətini, müasirlik duyğusunu qoruyub saxladığı üçün zaman səddini də aşdı və nəinki aşdı, hətta çox mürəkkəb və çətin bir dövrdə ədəbiyyatımıza bələdçilik etmək missiyasını da öz üzərinə götürdü.

İntiqam Qasımzadə

tənqidçi, tərcüməçi, Əməkdar incəsənət xadimi

Dünyada və xüsusilə türk topluluklarında çox böyük ehtiram qazanan sayın Elçinə türk dünyasında və insanlığa göstərdiyi xidmətlərin davamını diləyirəm.

Əli Doğramacı

professor, Bilkənd Universitetinin rektoru

Elçin dolğun yaratıcılığı ilə həm ədəbiyyat, həm də böyük siyasət sahəsində həqiqətən də məftunedici nəticələr əldə edib.

Mixail Şvidkoy

*Sənətşünas, Rusiya Federasiyası
keçmiş mədəniyyət naziri*

Çox hörmətli Elçin! “Parisdə avtomobil qəzası” kitabınıza heyran qalmışam. Sizin yumorunuz, sizin fantastik notlarınız və lirik verginiz mənə çox xoşuma gəlir. “Mahmud və Məryəm” çox sevdiyim və dəfələrlə oxuduğum kitablardan biri “Min bir gecə”ni mənə yadıma saldı. Sizin bu əsərinizdə mən Şərqi bütün gözəlliyini, qəddarlığını və ehtirasını tapdım. Siz bu qərribə, gözəl və qorxulu dünyanın atmosferini əla təsvir edirsiniz. Fikirlərimi rus dilində dəqiq və incəlikləri ilə ifadə etmək mənə üçün çox çətin, daha rus dilini yadırgamışam. Sizin mətnləri oxuyarkən hiss etdiklərimin hamısını fransız dilində yazıb bilsəydim...

Banin (Əsədullayeva Ümmülbanu)

Fransada yaşayıb-yaradan Azərbaycan yazıçısı

Elçin daha çox dirijoru xatırladır, o, hisslərdən öz məqsədinə uyğun şəkildə istifadə edir, onları öz istəyinə uyğun yönəldir. Elçində “Niyə?”, “Nə səbəb?” sualları xüsusi dəyər kəsb edir, o, insanların ən “şəxsi” sirlərini belə xırdalamağı xoşlayır. Buna görə də Elçinin əsərlərində ən xırda, gözəgörünməz obraz belə az və ya çox dərəcədə, öz dünya tutumunda filosofdur. Hər kəs nəyi isə anlamağa,

açmağa çalışır və buradan da Elçin yaradıcılığının geniş səpgili, analitik təmayüllü dil dünyası yaranır... Elçinin nəsr dilinin poetikasının ən seçilən, üzdə olan cəhəti də cümlənin ikinci yaşayış forması qazanıb bədii fiqur səviyyəsinə yüksəlməsi və buna müvazi şəkildə də həmin cümlənin

ayrı-ayrı elementlərinin - söz sırasının, ara sözlərinin, tərkiblərin, söz birləşmələrinin, intonasiyasının adi ünsiyyət vasitələrindən ali poetik rənglərə çevrilməsidir.

Aydın Məmmədov
dilçi, siyasi xadim

Elçin möcüzə sevir. İncəsənətin bir dili var: hisslərin və həyəcanların dili. Lakin Elçin üçün möcüzə yalnız fantastika deyil. Bu – narahat, axtarışda olan canlı insan qəlbidir, həyatı dərinədən dərk edən saf və xeyirxah insani münasibətlərdir. Yazıçı çox böyük həssaslıqla və incəliklə öz qəhrəmanlarının ən adi bir hərəkətini, əhval-ruhiyyəsini, hiss və fikirlərini duyub təsvir edən rəssam kimidir.

Yevgeni Şklovski
rus ədəbiyyatşünası, tənqidçisi

Elçinin yaratdığı sənət əsərlərinə nə isə diləmək bizim iqtidarımızda deyil – onlar çoxdandır ki, sənət aləminin zaman və məkanında öz həyatlarını yaşayır və zaman baxımından bircə göstərici tanıyır - əbədiyyət...

Məryəm Əlizadə
professor, teatrşünas

Bir gün dilçi alim Vaqif Aslanovla Dilçilik İnstitutunun dəhlizində söhbət edirdik. Elə bu vaxt şux geyimli bir gənc bizə yaxınlaşıb şəstlə salam verdi. Gur səslə Vaqif müəllimlə kef-əhval tutdu. O gedəndən sonra Vaqif müəllimdən onun kimliyini soruşdum. Vaqif müəllim cavab verdi: “O, gələcəyin böyük yazıçısı və böyük alimidir. İlyas Əfəndiyevin oğludur. Elçindir. Ədəbiyyat İnstitutunda işləyir!”

* * *

1994-cü ilin sentyabrında Füzulinin anadan olmasının 500 illik yubileyi ilə əlaqədar ədəbiyyat və incəsənət nümayən dələrindən ibarət 128 nəfər heyət Baş nazirin müavini, Xalq yazıçısı Elçinin rəhbərliyi ilə İraqa yola düşdü. Bağdadda və Kərkükdə möhtəşəm tədbirlər keçirildi. Nümayəndə heyətinin Kərkükü, geri qayıdanda isə Təbrizi ziyarəti Elçinin səyi nəticəsində baş tutdu. İraq türkmənləri yaxşı bilir ki, İraq rejimi illərlə heç bir türk nümayəndə heyətini Kərkükə buraxmırdı. Elçin İraqın o zamankı diktatoru Səddam Hüseyinlə görüşərək nümayəndə heyətimizin Kərkükə buraxılması məsələsini çox ısrarlı şəkildə qaldırmış və Səddamın buna razılıq verməsinə nail olmuşdu.

Qəzənfər Paşayev
filologiya elmləri doktoru, professor

Elçin çağdaş türk dünyasının böyük yazarlarından biridir. O, Türkiyədə də Bakıdakı kimi məşhurdur və ədəbi-mədəni aləmdə nüfuz sahibidir. Yalnız elə “Mahmud və Məryəm” romanını götürsək, Markesin “Yüz ilin tənhalığı” əsəri Latın Amerikasına ədəbiyyatında hansı yeri tutursa, Elçinin də bu ölməz romanı türk dünyasına ədəbiyyatında o yeri tutur.

Əli Özgəntürk
türk alimi

Elçinin hekayələrini oxuyanda mən ən qəribə folklor motivlərini xatırlayıram.

Oleq Loyko
rus tənqidçisi

Elçini öz yaşlıları olan yazıçı və şairlərdən fərqləndirən bir cəhət var: yeniliklərə daim açıq, çevik düşüncə, milli və dünya ədəbi-bədii prosesini ardıcıl izləməkdən doğan çağdaş tənqidi, zamanın ən kiçik təbəddülatlarını belə duymaq və bədii müstəviyə keçirmək, nəhayət, bütün bunların nəticəsi kimi gənc ədəbi qüvvələrə qarşı daha tolerant, daha doğma münasibət.

Əsəd Cahangir
tənqidçi

XX əsrin sonuncu onilliklərində cəmiyyətimizdə baş verəcək böyük çevrilişlər və dəyişikliklər ərəfəsində ümumi əhval-ruhiyyədə, baxışlarda, şüarlarda gedən təbəddülatları, dirçəliş və irəliləyişləri Elçin, bir-birinin ardınca yazdığı üç romanında (“Mahmud və Məryəm”, “Ağ dəvə”, “Ölüm hökmü”) o qədər dərindən və bəsinə əks etdirmişdir ki, bunu tam əminliklə yazıçı uzaqgörənliyi, yazıçı vəhy”i adlandırmaq olar.

Nərgiz-Ladən Bayramova
ədəbiyyatşünas

Ünlü Xalq yazıçısı, görkəmli ictimai xadim Elçinin çağdaş dünya ədəbiyyatı səviyyəsində, yüksək bədii və elmi-nəzəri siqləti ilə seçilmənən, dünyəvi dəyərləri əks etdirən əsərləri öz müəllifinə çoxmilyonlu oxucu auditoriyası qazandırır. Elçin yaradıcılığının coğrafi əhatə dairəsi çox genişdir. Yazıcının bədii əsərləri tərcümə edilərək dünyanın müxtəlif ölkələrində sevilə-sevilə oxunur.

Vəfa Xanoğlu

Elçin klassik və modern yazıçıdır.

Flora Xəlilzadə

şair, publisist, Əməkdar jurnalist

Elçin dünya ədəbiyyatı dəyərlərini, bu sahədəki təcrübəni mükəmməl şəkildə öz yaradıcılıq laboratoriyasından uğurla keçirən çox maraqlı bir yazıçıdır... Rejissor Devid Perri “Şekspir” pyesini oxuyub ona valeh olmuşdu. Onun quruluşunda əsər Londonun Avancard Teatrında müvəffəqiyyətlə tamaşaya qoyuldu. Elçinin yaşanmış tarixə ironik, paradoksal şəkildə təqdim edilən münasibəti ingilis tamaşaçıları üçün çox maraqlı idi.

İan Piertdi

ingilis ədəbiyyatşünası, tərcüməçi

Yaradıcılığına metafizik realizm üslubunda hekayələrlə başlayan Elçin Azərbaycan ədəbiyyatının Qızıl fonduna düşmüş həm tarixi romanların, həm absurd dramların, həm sürrealist və realist hekayə və povestlərin müəllifidir.

Səlim Babullaoglu

şair, tərcüməçi

Hər şeydən əvvəl onu qeyd edək ki, Elçinin yaradıcılığında müasirlik, dərin psixoloji hisslər, humanist ideyalar, nəcib duyğular, saf arzular özünü göstərir.

Şəmsəddin Abbasov

nasir, dramaturq

Ədəbiyyatımızın, mənəviyyatımızın, ədəbi ictimaiyyətimizin üzərində bir Elçin yaxşılığı, Elçin diqqəti, Elçin qayğısı, Simurq quşunun kölgəsi kimi dolanmaqdadır.

Sərvaz Hüseynoğlu

Şair

Bütün bu eniş-yoxuşlarda, insanı, mənəviyyatı məhv edib alçaldan zaman oynamalarında Elçin təmkinini, öz ali yazıçı mövqeyini qoruyub saxlaya bildi. ...Heç bir şeyə uymadan, xırdalanmadan, yönünü, yolunu dəyişmədən, dayanmadan işləmək, yazmaq, daim nəyisə dəyişməyə, insanlara, düşüncələrə təsir etməyə tələsmək, bu yolda yorulmadan, usanmadan narahatlıqla çalışmaq – Elçinin qüvvətli, şücaətli olduğu ali məqamlar bunlardı.

Afaq Məsud

yazıçı, Əməkdar incəsənət xadimi

Nə mutlu Azərbaycan xalqına ki, Elçin kimi dəyərli, qiymətli bir dünyaca yazarı var.

Əflatun Nemətzadə

Professor

Elçinin əsərlərində insana böyük məhəbbətlə yanaşı, böyük inam da ifadə olunur. Təsadüfi deyil ki, oxucu onun qəhrəmanlarının çoxunun varlığında, içində bir insaniyyət işığı ilə rastlaşır. Elçin bir yazıçı kimi insandan bu işığın varlığına nəinki inanır, buna oxucusunu da inandıra bilir...

Tarixi fakt və hadisələrə, tarixi adlara tam bir bələdliklə yanaşan yazıçı hətta ayrı-ayrı adların, misal üçün deyək ki, Hippokratın adının əsərdə əks olunan dövrdə Azərbaycanda nə işlədildiyini axtarıb tapmış və buna dair izah da vermişdir.

Tofiq Hüseynov

ədəbiyyatşünas, professor

Elçin 60-cı illərdə ədəbiyyatımıza gəlmiş və tez bir zamanda əsərlərinin poetik gücü ilə oxucu kütləsinin hörmətini qazanmış yazıçılarımızdan, Azərbaycan nəsrinin təəssübünü qoruyub saxlayan nümayəndələrindəndir. Onun əsərləri mövzusunun, ideya və məzmunundan asılı olmayaraq daim ədəbi həqiqəti xalqın həqiqətindən ayırmamışdır. “Ölüm hökmü” romanının təhlili bizim cəmiyyətimizin təhlilidir. Və bizim xalqımızın tarixi taleyi və gələcək taleyi haqqında söz demək, düşünmək, dünya və ölkə kontekstində Azərbaycan fenomeninin varlığını, mahiyyətini dərin-dərinə, bütün qatları, baxış bucaqları ilə araşdırmaq, idrak etmək, sabaha gedən yolumuzu düzgün müəyyənləşdirmək üçün imkan verən və bilavasitə bu səbr və düşüncəyə, araşdırma və təhlilə çağıran ibrətli sənət əsəridir.

Kamil Vəliyev

Professor

Elçin müəllim “Sosrealizm bizə nə verdi?” əsərlə bütöv bir ədəbiyyat nəzəriyyəsi şöbəsinin görməli olduğu işi yerinə yetirib.

* * *

Müasir Azərbaycan ədəbiyyatını onun hüdudlarından xaricdə ləyaqətlə təmsil edən imzaları düşünəndə Elçinin adı yada düşür.

Onun ədəbi-ictimai mövqeyini bir sözlə ifadə etmək olar: fəallıq. Tükənməz xalqa xidmət duyğusundan başlanan intensiv bir daxili narahatlığın doğurduğu fəallıq zərurətini o, bədii əsərlərində və cəsarətli tənqidində, çıxışlarında təlqin etməyə nail olur... Elçin inadlı yaradıcılıq axtarırları aparır. Müasirlərini sözün sehri-həqiqəti qarşısında sınağa çəkir. Onun gənclik enerjisi ilə coşub-daşan

ilhamlı və nikbin yaradıcılığı həyat tərzinin daha da gözəlləşməsi, adamlarımızın yüksək ictimai ideyalar ruhunda tərbiyə olunması işində mühüm rol oynayır. Müasirlik, həyat həqiqətlərinə həssas və iti nəzər, xəlqilik və romantik pafos müasir bir sənətkar kimi Elçin yaradıcılığında... öz əksini tapan ideya-poetik vəziyyətlərdir.

Ədəbi tənqid Elçinin yaradıcılığına heç zaman laqeyd olmayıb. Onun əsərləri həmin tənqiddə özünə qarşı səviyyəli münasibət tələb edib. Məlum, şablon, hamıya aid olunan meyarlarla Elçinin yaradıcılığı haqqında söz demək mümkün deyil.

* * *

Azərbaycan xalqının tarixi-mənəvi varlığını, bədii sözü ədəbiyyat aləmində inadkar inamla qoruyan, əks etdirən yazıçı və tənqidçilərdən biri çağdaş Azərbaycan ədəbiyyatının canlı klassiki Elçindir. O təkcə ədəbi-tarixi prosesdə yox, ümumiyyətlə, milli ictimai fikirdə özünəməxsus yeri olan əvəzolunmaz yazıçı, ictimai xadim, təəssübkeş vətəndaş və nəcib insandır.

Nizaməddin Şəmsizadə
ədəbiyyatşünas, professor

Elçinin əsərlərindən yaranan dünya modeli bizim bildiyimiz dünyanı bu dolğunluqla, bu nəşə ola bilənlərin, ola biləcəklərin, olasıların çoxluğunu göstərir... Elçin bədii teksti açıla-açıla çox nazik, çox yumşaq örtük kimi göstərdiklərinin üstünə düşürlər, şeylərin, nəşələrin, xarakterlərin əyrisini, düzünü, genişliyini, hamarlığını, çıxıntısını alırlar. Elçinin söylənti tərzini povestlərində və hekayələrində əsasən silsilə cümlələrdən alınmış iri cümlələrdən yığılır. Öz ədəbiyyatımızda bugünün kökü gedib çıxır Füzuli nəşrinə, sonra da Mirzə Fətəliyə, Mirzə Cəlilə... Elçin nəşrinin söyləmə, söhbət tərzini tez-tez... mifik təsir qazanır... Elçinin əsərlərində o qədər tapıntılar var ki, onları haçansa geniş şəkildə araşdırmaq lazım gələcək.

Niyazi Mehdi
professor, filosof, tənqidçi

“Türk dünyasına xidmət” mükafatını mən yüksək qiymətləndirirəm və onu böyük yazar Elçinə təqdim etməkdən məmnunluq duyuram. Qırx il bundan əvvəl Sovet İttifaqına səfərim zamanı gənc yazar Elçinlə bir- birimizi tanımadan eyni teatr zalında olmuşuq. Qırx il keçib. Biz böyük yazar Elçinlə “Dədəman” zalında yana-yana oturmuşuq. Ürəklərimiz isə millətimizə və vətənimizə eyni məhəbbətlə döyünür. Bu, çox simvolikdir. Bizi birləşdirən bu məhəbbət daimidir...

Süleyman Dəmirəl
Türkiyənin 9-cu Prezidenti

Əzizim Elçin! Arzu edirəm ki, sənin dağ yollarına bənzəyən həyat yolun nə qədər çətin olsa da, həmişə yeni yaradıcılıq zirvələrini fəth etməyə özündə güc tapasan!

* * *

Əzizim Elçin. Sənın yubileyin cavan kimi görünə bilər. Ancaq biz bilirik ki, bu yaş uğurlu ədəbi yaradıcılıq onilliklərinin və XXI əsrin başlanğıcı kimi çox maraqlı bir tarixi dövrdə dövlət xidmətinə həsr etdiyın illərin toplamıdır. Bütün bu iş, əmək və xidmət illərini doğma Azərbaycan namınə böyük xidmət dövrü adlandırmaq olar. Müstəqil dövlət quruculuğunda bu qədər fəal iştirak etmək kimi çətin bir xoşbəxtlik sənın heç də hər müasirinə nəsib olmayıb. Belə günlərdə drama insanlar nə arzu edirlərsə, sənə, əziz dostum və qardaşım, onların hamısını arzulayıram.

Oljas Süleymanov

Qazaxıstan Xalq şairi, ictimai xadim

Elçinin maraqlı “Gümüşü Furqon” (“Bir görüşün tarixçəsi” - tərc.) povesti H.Mitinin tərcüməsində “Yunost” jurnalında dərc edilmişdir. Gənc müəllifin rus dilində ilk dəfə çap olunmuş bu əsəri bizim jurnalın redaksiya heyəti tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir, ən əsası isə yaxşı oxucu poçtuna malikdir.

Boris Polevoy

rus yazıçısı

Əziz Elçin! “Mahmud və Məryəm” həm fəlsəfi konsepsiyasının dərinliyi, həm də bədii ifadə baxımından məndə böyük təəssürat yaratdı, siz əsl ustadınız. Siz mənı tamamilə yüngülcəsinə, heç geriyə də boylanmadan uzaq dövr insanların dünyasına daxil etdiniz. Siz öz əsas fikrinizi necə də dəqiq müəyyənləşdirmisiniz: böyüklük, əzəmət – istər həqiqi, istərsə də xəyali olsun – öz mahiyyəti etibarilə faciəvidir. Mənə düşüncələr, təşvişlər və heyranlıqlar bəxş edən saatlara görə sizə “çox sağ ol” deyirəm...

Mustay Kərim

Başqırdıstanın Xalq şairi

Elçinin məşhur «Ölüm hökmü» romanı Azərbaycanın düşmənlərinə ölüm hökmü oxuyursa, o böyük epik əsər həm də keyfiyyətə parlayırsa, siz nə cəsarətlə müasir ədəbiyyata ölü deyirsiniz?!

İsa Hüseynov

Xalq Yazıçısı

Elçin tənqidi fəaliyyətə də yazıçı kimi başlamışdır. Lakin tənqidi əsərləri öz canlılığı, kəsəri aktuallığı ilə həmişə ümumi maraq oyatmışdır... O müasirliyi

aktualılıqla eyniləşdirməyi, hər iki estetik kateqoriyadan sənətkarlıq hesabına sui-istifadə etməyi müasir ədəbiyyatın ən yaralı yeri sayır və bədii ədəbiyyatı sənətkarlıq məsələlərini, tənqidi həmişə onlara vəhdətdə aparır. Bu məqsədlə Elçin müasirliyin əsas ideya-estetik mündəricəsini açır, inandırır ki, həqiqətən müasirliyi, zamanın böyük məsələlərinin daxili ictimai, fəlsəfi, əxlaqi keyfiyyətlərini açmadan onların həqiqi, real, dərin təsvirinə nail olmaq mümkün deyil; əgər müasirlik bugünkü fəlsəfi-əxlaqi yüksəklik səviyyəsində dayanmağı tələb edərsə, sənətkar müasirliyi həmin fəlsəfi-əxlaqi yüksəkliyə daha ucadan baxmağı bacarmaq istedadı deməkdir.

Kamal Talıbzadə
Akademik

Tarix yalnız elmin şərh etdiyi tarixi fakt deyil, həm də tarixi detaldır. Tarixi dövrün obrazı bizim şüurumuzda əksərən ədəbiyyatın – Şekspirin tarixi xronikaları, Stendal, Hüqo, Dümanın romanları, Lev Tolstoyun “Hərb və sülh” epopeyası sayəsində yaranır. Öz dövrünün surətini yaratmaqda nəinki Şoloxovun “Sakit Don”, ya Aleksey Tolstoyun “Əzablı yollarla” kimi epik əsərləri, eləcə də, məsələn, Yuri Trifonovun “Şəhər povestləri” iştirak etmişlər ki, buradakı məişət təfsilatları zaman ötdükcə tarixi detal əhəmiyyətini kəsb edəcəkdir. Azərbaycan yazıçısı Elçinin “Ölüm hökmü” adlı yeni romanı da bu cərgədə durur.

Yelena Movçan
rus yazıçısı-publisisti

Biz bu gün fəxr edirik ki, türk dünyasının böyük yazıçısı Elçin universitetimizin qonağıdır. Onun əsərləri də, fəaliyyəti də yüksək təqdirə layiqdir.

Prof. Dr. Özər Ərənman
Memar Sinan Universitetinin prorektoru

Elçin özü hekayələrindəki fantastik hadisələrin reallığına inanır, lakin hamı buna inanmır. Ona görə də yazıçının qəhrəmanları öz başlarına gələnləri yalnız onları başa düşəcək, yəni ruh etbarilə onlarda doğma olan adamlara etibar edir.

Pavel Ulyaşov
rus şairi və tənqidçisi

Böyük ədibin, İlyas Əfəndiyevin yolunu uğurla davam etdirən Elçin çağdaş bədii-estetik fikrimizin əvəzsiz simalarından biri kimi daim ədəbiyyatşünaslığımızın, ədəbi tənqidimizin diqqət mərkəzindədir. Bu gün bəlkə də Elçin qədər populyar və orijinal sənətkarımız yoxdur...

Nizami Tağısoy
professor, ədəbiyyatşünas, tənqidçi

Elçinin haqqı var desin ki, ədəbi tənqidi belə yazarlar. Amma demir. Elçinin haqqı var desin ki, nəsrini belə yazarlar. Amma demir. Elçinin haqqı var desin ki, səhnə əsərini belə canlandırırlar. Amma demir. Fərq etməz. Özü deməsə də, bunları müəllifin ölkədə və dünyada qazandığı uğurlar deyir.

Qərib Mehdi

Yazıçı

Elçin şamplardan qaçır, adi üsullardan qaçır. O, psixoloqdur, O, ən mürəkkəb situasiyalarda belə, “xislət dərinliyinə” daxil olur.”

Vladimir Boborikin

rus ədəbiyyatşünası

Elçin çağdaş türk ədəbiyyatının böyük nümayəndəsidir. Onun yaradıcılığı sübut edir ki, sovet rejimi dönməndə də böyük türk ədəbiyyatının sanballı nümunələrini yaratmaq mümkün olub. Elçinin istedadı rejimin tələblərini üstələyə bilib, insanların daxili aləminə ideolojiden kənar olan gur işıq saçmağı bacarıb. Buna görə də Elçin bu gün Türkiyədə ən populyar yazıçılardan biridir. Son on ildə onun Türkiyədə on beş kitabı nəşr edilib, Ankara, Konya, Ərzurum Dövlət teatrlarında dram əsərləri uğurla tamaşaya qoyulub, əsərləri Türkiyə universitetlərində tədqiqat obyektinə çevrilib. Bu cür uğur Türkiyədə çox az yazıçıya qismət olur.

Dr. Rahim Tarım

türk ədəbiyyatşünası

“Mahmud və Məryəm” romanı çağdaş ədəbiyyatımızın qızıl fonduna daxil olan nadir əsərlərdəndir...

...Elçinimiz necə sürətlə boy atdı, Doğunu və Batını mənimsəyən parlaq bir ədəbiyyat bilicisinə, filosof qüdrətli nəzəriyyəçiyə çevrildi...

...Sənin oxucun olmaq çətindir, əziz Elçinimiz! Çünki əsl qəhrəman hökmü ilə saçdığın inciləri yığıb-yığıdırmaq olmur...

* * *

Möcüzə məqalələrdən biri Elçinin “Sübh şafəqinin işığı” əsəridir. “Ədəbiyyat və incəsənət” qəzetinin 17 sentyabr 1982-ci il tarixli sayında basılmış bu gözəl məqaləni iki dəfə oxumuşam. Yenidən oxumağa və tam mənimsəməyə ehtiyac duyuram. Elçinimizin burada kələfin ucunu Şərqlə Qərblə renesansı arasındakı minlərcə bağlardan birini aşkarlaya bilmişdir. Hüseyin Cavid ilə İtaliya renesansının nümayəndəsi Cambatista Ciraldi Çinto (1504-1573) arasındakı tipoloji ədəbi oxşarlıq bir sənətkarın digərinə təsirinin daha çox, universal dünya renesansının hərəkət dalğaları kimi aşkarlanır.

Xəlil Rza Ulutürk

Xalq yazıçısı

Elçinin pyesləri dünya dramaturgiyasının layiqli nümunələridir.

Tuncər Cücənoğlu
türk dramaturqu

Elçin möcüzələri sevir, o zərif və mehriban nağılıdır, o kədərli bir sehrkardır, bərq vuran, qızılı, gümüşü rənglərə üstünlük verən impressionistdir...

Lev Anninski
rus ədəbiyyatşünası, tənqidçisi

Elçin bizim ədəbiyyatımızda öz səsi, istedadı ilə özünəməxsus yer tutur. Oxucularla qarşılıqlı ünsiyyətə görə başqalarına bənzəmir. Yazıçı onda xoşbəxt hesab olunur ki, oxucular ona qarşı diqqətli olur və onunla ünsiyyətdə olmağa çalışırlar. Buna görə də yazıçı bütün həyatı boyu sanki oxucularla “borc” içərisində yaşayır.

Mark Peyzel
rus yazıçı-publisisti

Elçin xeyirxah qəhrəmanını gözəllik və ülvilik arzusu ilə və bunların həyata keçirilməsi ümidi ilə yaşadır. Elçin “Qeyri-fantastik hekayələr” silsiləsində göstərir ki, möcüzə təkcə nağıllarda yox, həm də real həyatda baş verə bilər; əsl səadət və gözəllik insanın mayasındadır onun vicdanında, özünə və mənəvi borclarına sədaqətli olmaq bacarıqlığındadır.

Elçin sağlam varlığa çıxış yolunu əxlaqi-etik planda da axtarır, bunu insanın özü üzərində fantastik, möcüzəli qələbəsində görür.

Zoya Kedrina
rus tənqidçisi

Elçin yaradıcılığı artıq neçə illərdir ki, iki qardaş ölkə arasında mənəvi körpü rolunu oynayır.

Dr. İldəniz Kurtulan
tərcüməçi

Elçin öncə “Mahmud və Məryəm”, sonra “Ağ dəvə” və lap axırda “Ölüm hökmü” romanlarını qələmə almaqla həmin vaxta qədər yazmadıqlarını yazdı. Və həqiqətən Elçinin yaradıcılığında, Azərbaycan və dünya ədəbiyyatında bu əsərlərin yeri görünürdü.

Vaqif Bəhmənli
yazıçı, publisist, Əməkdar mədəniyyət işçisi

Əziz və hörmətli Elçin müəllim!

Sizə - böyük yazıçı və alimə ürəkdən gələn təbriklərimi çatdırmaqdan dərin sevinc duyduğumu bildirirəm. Siz ləyaqətlə yaşadığınız bu ömrün 50-yə çatmamış zaman kəsiyində Azərbaycan ədəbiyyatının və ədəbiyyatşünaslıq elminin inkişafında artıq bir əsrlik işlər görmüş, mədəniyyət və elmimizə bənzərsiz bədii və elmi töhfələr vermişsiniz.

Qoy ömrünüz həmişə belə əzəmətli və işıqlı olsun.

Ağamusa Axundov
Akademik

Bilməzdim ki, Elçin müəllim, qadınların daxili aləminə bu qədər bələd insandı.

Bəsti Cəfərova
Xalq artisti

Bu yaxınlarda mən “Literaturniy Azerbaydjan” jurnalının köhnə nömrələrini yerbəyer edirdim və B.Portnovun tərcüməsində Elçinin “Mahmud və Məryəm” romanını yenidən oxudum. Çox böyük zövq aldım, birinci dəfə olduğu kimi, yenə də birnəfəsə oxudum. Bu – Azərbaycan Romeo və Cülyettasıdır.

Yevgeniya Nevmerjitskaya
Xalq artisti

Mənə... Elçinin əsərlərində zəngin milli xarakterli obrazlar yaratmaq qismət olub.

Hacı Murad Yegizarov
Xalq artisti

Qərinələr ötür və gələn nəsillərə Homer dövrü, Nizami dövrü, Füzuli dövrü, Mirzə Cəlil dövrü və s. kimi zaman adalarına səyahət etmək imkanı yaranır. Və artıq deyə bilərik ki, bu sırada Elçin dövrü adlı bir ada da var. O adanın sakinləri – Elçinin təxəyyülündən doğulan obrazlar, qəti əminliklə vurğulaya bilərik ki, artıq zamanın sınağından çıxmış, ədəbiyyatda əbədiyyət statusu qazanmış obrazlardır.

* * *

Azərbaycanda ən çox oxuyanların müsabiqəsi keçirilsəydi, birinci yeri Elçin müəllim tutardı... Elçinin “Ədəbi düşüncələr”i 2-3 universitetin verdiyindən artıq bilik verə bilər.

Yaşar
yazıçı, tərcüməçi

Biz fəxr edirik ki, məmləkətimizin Elçin kimi istedadlı Xalq yazıçısı, sədaqətli oğlu, görkəmli dövlət xadimi vardır. Müqəddəs ruhu xalqımızın qəlbində əbədi yurd salan İlyas müəllimin yolunu şərəflə davam etdirdiyi üçün Elçinə minnətdarıq.

Hacıbaba Bağirov
Xalq artisti

Elçinin məqalələrinin hər biri ədəbi hadisəyə çevrilir.

Vaqif Yusifli
filologiya elmləri doktoru

Antuan de Sent Ekzuperi deyirdi ki, su nəinki həyat üçün zəruridir, su həyatın özüdür. Bu yozumda Elçin də ədəbiyyatın özüdür. Yəni necə ki, həyatı susuz təsəvvür etmək olmaz, Azərbaycan ədəbiyyatını da Elçinsiz, o cümlədən bizim başqa böyük sənətkarlarımız olmadan təsəvvür etmək çətindir.

Teymur Kərimli
AMEA-nın müxbir üzvü

Milli ədəbi düşüncə tərzində ən yeni dövr ədəbiyyatın qüdrətli nümayəndələrindən biri də Elçindir. Elçin 60-cı illər ədəbiyyatının böyük yaradıcılarından... Elçin xalqımızın milli dəyərlərinin daim keşiyindədir.

Azad Nəbiyev
AMEA-nın müxbir üzvü

Elçinin – dövlətçiliyimizdə, ədəbiyyatımızda halal haqqı və danılmaz payı olan, ömrünün müdrək çağlarını yaşayan, birbirindən qiymətli roman və povestləri, səhnə əsərləri ilə həm oxucuları, həm tamaşaçıları sevindirən, xalqımızı arzuolunan mötəbər kürsülərdə ləyaqətlə təmsil edən məşhur Azərbaycan yazıçısının – gənclik həyəcanı və ağsaqqallıq təmkinini ilə yazdığı əsərləri sevə-sevə, sevinə-sevinə oxuyuruq.

Zəlimxan Yaqub
Xalq şairi

Düzdür, mən Elçinin heç bir pyesində iştirak etməmişəm, amma o, mənim ən çox sevdiyim dramaturqdur.

Həsənağa Turabov
Xalq artisti

Elçin xoşbəxt insandır ki, onun İlyas Əfəndiyev kimi valideyni, atası, müəllimi və ustadı olub. İlyas Əfəndiyev də xoşbəxt atalardandır ki, ocağında iki əvəzsiz izi qalıb!

Ziyad Səmədzadə

Akademik

Mən “Yol qeydləri”nəcən Elçinin bütün əsərlərini oxumuşam. Abşeron koloriti ilk hekayə və povestlərinin, 80-ci illərdə yazdıqlarının, romanlarının və absurd hekayələrinin, komediyalarının dadı indiyəcən damağımdadır. Mən şəxsi arxiv mədəniyyətini, şəxsi kitabxana təşkili işini, vaxtdan dəqiqəsinəcən istifadə və əsas işi qeyri-əsasdan ayıra bilmək bacarığını ondan öyrənmişəm. Biz onun Hötedən tutmuş “Azərbaycan dəmiryolçusu” qəzetinə qədər hər şeyi oxumasına mat qalardıq.

Rafiq Tağı

Yazıçı

Bugünkü ədəbi-mədəni həyatımız üçün Elçin yaradıcılığı bir ehtiyaca, zərurətə çevrilib. Elçin – nasirdir, dramaturqdur, publisist, ssenarist və tərcüməçidir. Elçin – alimdir, tənqidçidir.

Elçin – ictimai xadimdir, böyük şəxsiyyətdir.

Seyfəddin Eyvazov

ədəbiyyatşünas, tənqidçi

Türk dünyasının böyük yazarı Elçinin yaradıcılığı yalnız qardaş Azərbaycanda və ümumiyyətlə, yalnız türk dünyasında deyil, çağdaş dünya ədəbiyyatında layiqli yer tutur.

Ömür Ceylan

professor, türk ədəbiyyatşünası

Mən böyük yazarımız Elçinə “xocam” deyə müraciət etməkdən şərəf duyuram. Xocamızın bizim universitetin Onursal (Fəxri) doktoru seçilməsini hər birimiz kimi, mən də yüksək qiymətləndirir və bundan şərəf duyuram.

Dursun Koçer

*professor, İstanbul Kültür Universitetinin rektoru
(525-ci qəzet, 29 yanvar 2011)*

Bir problem qalırdı: bir nəzəri metod kimi, sosrealizmin daxili mexanizmini, onun tarixi missiyasını açıqlamaq lazım idi. Bunu Elçin etdi. Bəlkə də, bunu Elçindən yaxşı edən olmazdı. Bunun üçün elmi və bədii yaradıcılıq qələminin

birliyi gərək idi. Digər tərəfdən, bu prosesin içində olmaz lazım idi. Hər iki halda Elçin kimi, bu prosesə hərəkət verənlərdən olmalı idi.

Yusif Seyidov
professor, dilçi, ədəbiyyatşünas

Elçin böyük vətəndaş və yazıçı təəssübü ilə mətbuat və ədəbiyyat mühitimizdə açıq söhbətə, diskussiyaya meydan açır.

Şamil Vəliyev
professor, ədəbiyyatşünas

Abşeron təbiətini də, bu bölgənin adamlarını da Elçin qədər real, cazibədar təsvir edən ikinci yazıçı tanımıram. Şukşin rus şimalını hansı vüsətlə təqdim edirdisə, Elçin də Abşeronu belə bir sənətkarlıqla ədəbiyyata gətirdi.

Şirindil Alışanov
professor, ədəbiyyatşünas, tənqidçi

Mən çox rollar oynamışam, bütün rolları sevirəm, hamısı ləzzət verir, amma bu ləzzətin içində tam bir ləzzətliyi var. Elçinin “Mənim sevimli dəlim” əsərində oynadığım Baş redaktor rolu. O əsəri çox sevirəm və o rolu nə qədər oynasam da, doymaram.

Səyavuş Aslan
Xalq artisti

Təkcə Türkiyədə yox, bütün dünyada Azərbaycanın tanınması üçün “Vətən” Cəmiyyətinin, onun başkanı, köhnə və sadıq dostum Elçin bəyin xidməti əvəzolunmazdır.

Səbri Araz
Türkiyə millət vəkili

Elçin bir yazıçı kimi bütöv xarakterlər və mənəvi dünyası zəngin olan bədii obrazlar ustasıdır.

Vaqif Arzumanlı
professor, ədəbiyyatşünas, tənqidçi

İstər lirik hekayələrində, istərsə də, psixoloji-fəlsəfi, tarixi və mövcud müasir həyatımızdan götürülmüş povest və romanlarında onun bir yazıçı kimi oxucu auditoriyası tərəfindən rəğbətlə qarşılanması ilk növbədə məhz sadaladığımız cəhətlərlə bağlıdır. Zəngin, bədii yaradıcılıq uğurları ilə yanaşı, Elçin həm də ictimai xadim kimi geniş fəaliyyət diapozonuna malik şəxsiyyətdir. Bunu o istər

“Vətən” Cəmiyyətini yaradıb ona rəhbərlik etdiyi illərdə, istərsə də hal-hazırda Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini kimi məsul bir vəzifə apardığı vaxtda sübut etmişdir. Dəfələrlə çox məsuliyyətli və nüfuzlu beynəlxalq görüş və toplantılarda Azərbaycanı layiqincə təmsil edən Elçin xalqımızın və torpağımızın taleyüklü məsələlərini, ağrı və acılarını dünya ictimaiyyətinə çatdırmağa cəhd göstərmişdir.

* * *

Dərd, kədər, sevinc, məhəbbət, ayrılıq, ölüm... ayrı-ayrı xalqlar üçün deyil, bütün insanlar üçün xarakterikdir. Elçinin pyeslərinə də bu aspektdən, bu səpkidən yanaşmaq lazımdır. Belə cəhətlər isə əsərləri ilə dünyanı dolaşan böyük sənətkarlara xasdır. Bu xüsusiyyətlər Elçin dramaturgiyası üçün də xarakterikdir... Elçinin sənətkar kimi həyata baxışı, dramaturgiyası qeyri-adi olduğu üçün teatrlar ona müraciət edirlər.

Aleksandr Şarovski
Xalq artisti

Azərbaycan hekayəçiliyinin ən öndə gedən isimlərindən biri olan Elçinin hekayələrinin Türkiyə ədəbiyyatı üçün “təzə qan” olacağına inanırıq.

D-r. Yusif Gədikli
türk ədəbiyyatşünası

Çağdaş Azərbaycan ədəbiyyatının ən böyük nümayəndələrindən biri olan Elçinin diqqəti dəyişən insani dəyərlərə yönəldən «Ulduzlar altında cinayət» («Qatil») əsəri Azərbaycanın son iyirmi ildə üzləşdiyi mühüm sosial və mədəni dəyişiklikləri uğurlu şəkildə əks etdirməkdədir.

Ərtugrul Günay
Türkiyə Respublikasının mədəniyyət naziri

Böyük nasir və dramaturq, ədəbiyyatşünas və tənqidçi Elçin müasir həyatın, real gerçəklikdəki hadisələrin, sarsıntıların və ümumiyyətlə, bütün vəqəələrin mahir müşahidəçisi olmaqla bərabər, həm də keçmiş zamanların, dünyanın ilk baxışdan bəlkə də paradoksal görünən əzəli problemlərinin mahir salnaməçisidir.

Dmitri Balan
professor, rumın ədəbiyyatşünası

Mən Elçinlə ilk dəfə 1986-cı ilin yayında tanış olmuşam. O zaman mən İstanbul Böyük Bələdiyyə başkanı idim. Elçin isə İzmir Bələdiyyə başkanı B.Özfaturanın dəvəti ilə Bakıdan Moskvaya, oradan İstanbul a gəldi. Buradan da İzmirə gedəcəkdi. Mən Elçin haqqında hələ o zaman çox eşitmişdim, ona görə də Özfatura ilə birlikdə Hava limanına gedib, Elçini qarşıladım. Onunla qısaca söhbətimiz zamanı Elçinin türk tarixi, türk ədəbiyyatı haqqında bilgiləri, söylədiyi

mülhizələr, onun hələ sovet zamanı gizlətmədiyi, cəsarətlə bildirdiyi siyasi dünyagörüşü, türk dünyası barədə düşüncələri mənə elə təsir etdi ki, heç olmasa bir gün mənim qonağım olmasını israr etdim. Doğrudan da bir gün mənim qonağım oldu. Axşam söhbət əsnasında söz Füzulidən düşdü. Mən Füzulidən dedim, Elçin Füzulidən dedi, gözəl bir axşam keçirdik. Səhər onu İzmirə yola salarkən soruşdum ki, mənə nə tapşırığı var, nə şəxsi istəyi var? Elçin dedi: “Bədrəddin bəy, siz ki, bu qədər Füzuli babamızı sevirsiniz, bəs nə üçün İstanbul da Füzulinin heykəli yoxdur?” Bu söz mənə təsir etdi, dedim: “Elçin bəy, əziz qardaşım, siz gələndə İstanbul a gələndə Füzulinin heykəli olacaq!” Belə də oldu. Bəbəkə Füzulinin möhtəşəm heykəlini ucaltdıq. O heykəlin ucaldılması Elçinin mənə dediyi o sözlərdən başladı. Bizim elə professorlarımız, alimlərimiz var ki, İstanbul da yaşayırlar, ancaq hələ gedib o heykəli görməyiblər. Elçin isə, mən bilirəm, İstanbul a hər gəlişində Füzuli babamızın heykəlini ziyarət edir.

Bədrəddin Dalan

*ictimai xadim, keçmiş İstanbul Böyük
Bələdiyyə başqanı*

Elçin rəmzdən, bədii-fəlsəfi şərtlərdən, kəskin məcazdan cəsarətlə istifadə edir, psixoloji əhvali-ruhiyyəni detallı əyaniləşdirən mizanlar və cizgilər axtarır, onlara görümlü, baxımlı, obrazlara çevirən epitetlər tapır. Məhz bu epitetlərin təşkil etdiyi bir mozaikada bəzən nağıl və hekayə, əfsanə və həqiqət bir-biri ilə bərişə və qaynayıb qarışa bilir... Elçin məhz mənəvi zənginlik və ucalıq mövqeyində psixoloji yekrənglik və birtərəfliliyi tənqid edir, adi adamların həyatında müşahidə etdiyi qeyri-adiliyin gözəlliyi, şəriyyəti haqqında hekayələr söyləyir, «gözəllik uzaqda deyil, həyatımızda, məişətimizdədir» prinsipi ilə hərəkət edərək adi adamların daxilən gizlədib xəlvətdə saxladığı mənəvi keyfiyyətləri hamımız üçün estetik sərvətə çevirir...

... Elçin dramaturgiyamızda ilk dəfə olaraq xaosun, hərc-mərcliyin obrazını yaradır! Onların əsasında duran mənəvi, əxlaqi, ideoloji stereotipə, normativ düşüncə və rəftar tərzinə ən müasir, ayıq ədəbi, estetik münasibəti ifadə edir.

Yaşar Qarayev

Akademik

Elçin daha çox dirijoru xatırladır, o, hissələrdən öz məqsədinə uyğun şəkildə istifadə edir, onları öz istəyinə uyğun axara yönəldir. Elçində «Niyə?», «Nə səbəbə?» sualları xüsusi dəyər kəsb edir, o, insanların ən «şəxsi» sirlərini belə xırdalamağı xoşlayır. Buna görə də Elçinin əsərlərində ən xırda, gözəgörünməz obraz belə az və ya çox dərəcədə, öz dünya tutumunda filosofdur.

Aydın Məmmədov

Tənqidçi

«Elçin yaradıcılığı artıq neçə illərdir ki, iki qardaş ölkə arasında mənəvi

körpü rolunu oynayır.

D-r İldəniz Kurtulan
(İstanbul)

Elçin müasir Azərbaycan nəsrinin ən parlaq istedadlı nümayəndələrindən biridir. Onun yaradıcılığı mənə olduqca yaxındır.

Vasif Adıgözəlov
Bəstəkar

Məndən soruşurlar ki, Azərbaycan ədəbiyyatından kimləri oxumusunuz? Əsasən şerlər oxumuşam. Füzulini, Nizamini. Bundan başqa Elçini oxuyuram. Bu yaxınlarda Elçinin «Ah, Paris, Paris!..» tamaşasına baxdım. Bütün əsər boyu güldüyümü görən türk səfiri məndən soruşdu ki, axı siz dili başa düşmürsüz, niyə gülürsüz. Dedim, incəsənətin böyüklüyü elə bundadır ki, insanları dilsiz də birləşdirir.

Paolo Lembo
(İtaliya)